

## **Kommentteja koskien seuraavaa katusuunnitelmaehdotusta:**

Tohlopinrannan asemakaavaan 8525 liittyvät katujen katusuunnitelmaehdotukset ja suojaviheralueen (EVS) puistosuunnitelmaehdotus, Epilänharjun kaupunginosassa, TRE:1471/10.03.02/2023.

Suunnitelma pitää sisällään monia paljon kaivattuja ja hyväksi nähtäviä elementtejä, kuten ajoradan kaventaminen, nopeusrajoituksen laskeminen, pyöräilyn ja jalankulun edellytyksien parantaminen sekä risteysalueiden korottaminen ja siten heikoimpien tienkäyttäjien turvallisuuden parantaminen.

Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen on tärkeä tavoite, ja uutta infraa rakentaessa tulisi pyrkiä ehdottomasti toteuttamaan kestävien liikkumistapojen kulkuväylät tinkimättömästi ja laadukkaasti. Nyt esitetty katusuunnitelma ei ansioistaan huolimatta osu kaikilta osiltaan maaliin tältä osin. Seuraavassa huomioita ennen kaikkea jalankulun ja pyöräilyn näkökulmasta:

### 1. Uuden asuinalueen tonttiliittymät (8 kpl)

Kiinteistöiltä poistutaan suoraan jalkakäytävälle ja pyörätielle. Tonttiliittymien välittömässä läheisyydessä on autokatoksia ja jätekatoksia, jotka aiheuttavat näkemäesteen. Pihasta tuleva autoilija ei pysty havaitsemaan jalankulkijaa, saati nopeasti liikkuvaa pyöräilijää – ja sama toisin päin, pyöräilijän näkökulmasta auto tulee ns. puskan takaa suoraan eteen. Vastaavanlainen vaaranpaikka on jo toteutettu Tesomalle, seisakkeen viereiseltä pysäköintialueelta tullaan talon kulman takaa suoraan Tesoman Valtatien jk+pp:lle.

Parannusehdotuksena suunnitelmaan jalkakäytävän ja kiinteistön tontin välissä olevan reuna-alueen kasvattaminen. Lisäksi tonttiliittymän ja jalkakäytävän väliin korkeuseroa tai hidastetöyssyjä estämään holtiton ajaminen jalankulun ja pyöräilyn alueelle. Ja viimeisenä jokaiseen tonttiliittymään liikennemerkki varoittamaan risteävästä liikenteestä ja muistuttamaan väistämisvelvollisuudesta.

### 2. Pyöräkaistat

Epilänkadun ja Nahkatehtaankadun välille on suunniteltu molemminpuoliset pyöräkaistat, noin 200 metrin matkalta. Parempi vaihtoehto olisi jatkaa eroteltua tai yhdistettyä pyörätietä Epilänkadulle asti, siirtämällä pyörätie Tohlopinrannan toiselle puolelle (radan puolelle, ylitys vaikka tuossa pyöräkaistojen alkupisteessä).

Värillinen asfaltti ja maalattu viiva ei ole turvallista infraa. Se ei suojaa pyöräilijöitä eikä näy talvella. Jalkakäytävällä pyöräily tulee edelleen jatkumaan. Lisäksi pyöräkaistan talvikunnossapito herättää epäilyksiä. Nykytasoisella kunnossapidolla ajoradan ja jalkakäytävän väliin jää aina polanne, ja onkin perusteltua epäillä kunnossapidon äkillistä paranemista siten, että myös pyöräkaista tuolta lyhyeltä matkalta aurattaisiin ajorataa vastaavalla huolellisuudella. Ajoradan kun saa aurattua kaista kerrallaan valmiiksi, mutta tuo lyhyt pyöräkaista pitäisi aurata vielä erikseen sen päälle. Ei tule toteutumaan.

Samoin pyöräkaistojen yhdistyminen/jakautuminen pyörätieksi epäilyttää. Kaistojen väliin sijoitettu korotettu saareke aiheuttaa sen, että väylän auraus ei onnistu yhdellä kertaa, vaan tämä saareke on aurattava molemmin puolin. Vahva epäily tämänkin toimenpiteen toteutumisesta. Todennäköisempää on, että koko saareke jää epämääräisen lumimassan alle

piiloon, aiheuttaen täysin tarpeettomia ja vältettävissä olevia vaaratilanteita. Eli vähintäänkin tästä saarekkeesta olisi luovuttava, jos eroteltua pyörätietä ei jostain syystä voida tehdä myös tälle 200 metrin matkalle.

### 3. Korotettu risteysalue

Nahkatehtaankadun risteysalue on suunniteltu korotettuna, kiitos siitä. Kuitenkin tämä korotettu alue alkaa mielestäni liian kaukaa ennen risteystä. Töyssy hidastaa autoilijoiden nopeuksia, mutta suojatie on vielä kaukana 60 metrin päässä, jolloin tämän hidastuksen vaikutus on jo ohi. Samoin ajoratapysäkillä pysähtyvä bussi saattaa houkuttaa malttamattomimmat suorittamaan ohituksen risteysalueella vaarantaen jalankulkua. Luontevampi paikka korotuksen alulle olisi 40 metriä myöhemmin, pysäkkialueen ja risteuksen välissä. Tällöin korotus heikentäisi houkutusta tarpeettomaan ohitukseen, ja takaisi todennäköisesti hitaammat ajonopeudet koko risteysalueen mitalla.

### 4. Nahkatehtaankadun pyörätie

Onko todella tarkoitus poistaa Nahkatehtaankadulta pyörätie kokonaan? Risteykseen suunniteltu kävelytien merkki antaa näin ymmärtää. Toki nykyinen yhdistetty jk/pp on kapea, mutta niin on myös ajorata. Päiväkodin saattoliikenne on nykyään ajoittain niin villiä, että pyörätiekään ei ole autoista vapaa ja vaaraton kulkuväylä, saati sitten jos pitäisi ajoradalla pyöräillä. Tässäkin kohdassa kehottaisin huomioimaan myös talvikunnossapidon. Aurasprioriteettien ollessa sitä mitä on, Nahkatehtaankatu on ajoittain talvisin niin polanteinen, että sinne ajoradalle autojen sekaan ei ole pyörällä turvallisesti mitään asiaa.

Kestäviä liikkumistapoja ei edistetä niin, että poistetaan olemassa olevia pyöräteitä korvaamatta niitä mitenkään, oli ne sitten kuinka kapeita tahansa. Herää kysymys, että onko tässä kyseessä vain kaupungin halu siirtää kunnossapitovastuu kadunvarren kiinteistöjen harteille? Pyöräilyä tämä ei ainakaan edistä – paitsi jalkakäytäväpyöräilyä. Tohloppijärven ympäristön kehittämissuunnitelma ja viheralueiden hoitosuunnitelma v. 2019–2030 (Tampereen kaupunki, Ramboll 2019) esittelee vaihtoehdon, jossa katu muutettaisiin yksisuuntaiseksi, ja vapautuvaa tilaa käytettäisiin jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden kehittämiseksi. Tämä olisi jalankulkijoiden turvallisuuden ja pyöräilyn helppouden kannalta parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty. Yhteyksiä voisi tuki parantaa myös rakentamalla Tohloppijärven rantaan siihen kaavoitetun Tiikonraitin.

Lisäksi on huomioitava pyöräliikenteen yhteydet myös Nahkatehtaankadun toisessa päässä. Jos pyöräily siirretään ajoradalle, on varmistettava turvallinen yhteys kohti Epilänkatua. Tällä hetkellä edessä on mm. rotvalliin ylityksiä, joten sujuvaa tai turvallista pyöräilyä ajoradan kautta ei ole.

### 5. Leipomon asiakasliikenne

Tohlopinrannan ja Nahkatehtaankadun risteysalueen suurin ongelma ja turvallisuusriski on Jussinrannan leipomon asiakasliikenne. Nykykäytäntö on, että Epilänkadun suunnasta saapuvat autot ajavat lähes poikkeuksetta alikulun ja Tohlopinrannan väliin kaavoitetun jk/pp -alueen läpi leipomon parkkipaikalle. Tesoman suunnasta lähestyvät autot taas käyttävät pääasiassa oikeaa tonttiliittymää. Meno on melkoisen hurjaa varsinkin aamun huipputuntina, kun työmatkaliikenteen lisäksi päiväkodin saattoliikenne ja aamukahvittelijat sompailevat ristiin rastiin ja pienet koululaiset koittavat ylittää Tohlopinranta -katua koulumatkallaan.

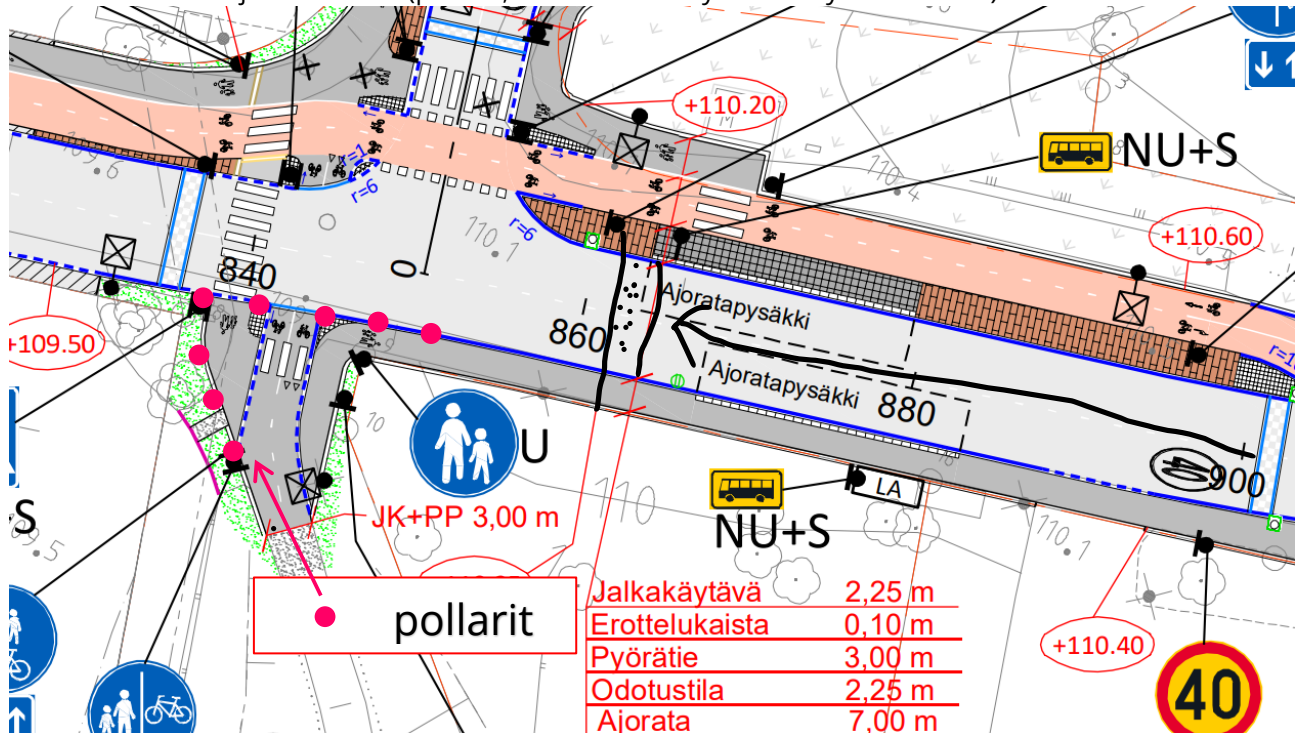
Suunnitelmassa on piirretty Jk+pp:n ja leipomon parkkipaikan väliin niittyä tai nurmea. Tämä ei ole missään tapauksessa riittävä ratkaisu. Ajoneuvoliikenne jalankulkualueen läpi on estettävä fyysisellä esteellä. Nykyisen aidan jatkaminen on yksi vaihtoehto, riittävän tiheän pollaririviston asentaminen olisi astetta tyylikkäämpi ratkaisu. Varsinkin talvella, kun jk/pp:n katumerkinnät väistämättä peittyvät lumeeen, samoin kuin kaikki vihheralueet, tulee ajoneuvojen oikaisu vanhasta paikasta jatkumaan, ellei sitä oikeasti konkreettisesti estetä. Risteysalueen korotus vielä lisää houkutusta oikaisuun, kun laillisesti ajaakseen täytyisi ylittää vielä yksi töyssy ja sitten vasta kääntyä hankalasti ja jyrkästi. Autoilijathan eivät näin toimi, jos helpompi vaihtoehto on tarjolla.

Alikulun toisella puolella sijaitsee tyhjä tontti. Sen pääasiallinen käyttö on toimia leipomon parkkipaikan laajenuksena. Siinä pysäköi henkilöautoja, jos leipomon piha on täynnä. Lisäksi sitä käyttävät kahvitaukoparkkinaan kaikki suuremmat ajoneuvot, jotka eivät parkkipaikalle mahdu, kuten kuorma-autot, traktorit, aurauskalusto jne. Myös tälle alueelle ajetaan tällä hetkellä tuon jk/pp -alueen kautta.

Ehdotan tässäkin ratkaisuksi pollareita. Ajoradan reunaan rivi pollareita siten, että suojatien molemmille puolelle yhdet, pp-väylän ja jalkakäytävän väliselle kivetykselle seuraava ja vielä vähintään yksi jk/pp -alueen kulmaan. Pollareiden väli siten, että aurauskalusto mahtuu kulkemaan ja talvikunnossapito sujuu hyvin. Jalankulun ja pyöräilyn välillä oleva rotvalli saattaa jäädä talvella lumen alle ja aiheuttaa vaaraa. Pollarit auttavat myös auraajaa hahmottamaan kiveyksen oikean kohdan.

Pollarit antavat autoille selkeän signaalin siitä, että kulkureitti on muuttunut. Tämän lisäksi vielä fyysinen este leipomon tontin rajalle niin alue saadaan viimeinkin rauhoitettua asemakaavan mukaiseen käyttöön.

Kuvassa ehdotettuja muutoksia (pollarit, korotetun risteysalueen lyhentäminen)



## 6. Rakentamisen ajankohta

Toteutuu tämä suunnitelma sitten esitetyn laisena tai jollakin tavalla muunneltuna, yksi toivomus pysyy: Nahkatehtaankadulta Harjun koululle kulkevien alakoululaisten koulutie on pidettävä turvallisena. Sen takia risteysalueella tehtävät rakennustyöt olisivat toivottavaa suorittaa koulujen loma-aikoina. Jos alikulun käyttö rakennustöiden takia estyy, muuttuu koulumatka huomattavan paljon pidemmäksi ja vaarallisemmaksi.